

SAK 07/2015

UTTALELSE FRA LOVKOMITEEN

1. Innledning

Vidar Grundetjern har som tidligere leder og på vegne av NKKs valgkomite i e-post til Lovkomiteen den 16. november 2015 anmodet om komiteens uttalelse til om det var en riktig beslutning at valgkomiteen ble avsatt på Representantskapsmøtet (RS) i NKK den 8. november 2015.

I den forbindelse er anført følgende:

"Undertegnede ber som leder av NKKs valgkomiteen om at lovkomiteen foretar en tolking av denne saken opp mot NKKs lover. Jeg anerkjenner ikke det vedtak som ble fattet i denne saken på årets RS og anser derfor at denne anmodningen fremmes korrekt etter § 6-1 fra et av "NKKs organer".

Som absolutt siste punkt på årets RS under saken valg ble det før valget til valgkomite fremsatt forslag om mistillit til hele valgkomiteen. Etter at dette var fremsatt, i praksis, uten mulighet for debatt ble det så votert over forslaget med det resultat at valgkomiteen ble kastet og det ble valgt ny komite på benkeforslag. Mange, inkludert undertegnede, har nå grublet på hva som skjedde i en uke. Var dette i.h.h.t. klubbens lover og hvilken presedens vil dette kunne gi for avviklingen av klubber/regioner/forbunds årsmøter/generalforsamlinger hvis ikke en gang RS klarer å forholde seg til egne lover? Flere klubber og sentrale tillitsvalgte, både nåværende og tidligere, har henvendt seg til undertegnede om dette og slik jeg ser det vil det derfor være påkrevd at Lovkomiteen foretar en tolking av dette og på denne måten bidrar til å få dette spørsmålet avklart og belyst.

I denne henvendelsen velger jeg ikke å gå inn på bakgrunnen for mistillitsforslaget da dette ikke kan være av betydning for vurderingen av det prinsipielle i saken sett mot klubbens lover. Skulle dette være nødvendig for å få saken belyst prinsipielt vil sikkert både forslagsstiller og undertegnede kunne bidra for å få denne delen av saken belyst.

Slik jeg ser det må vi i denne saken forholde oss til følgende paragrafer NKKs lover:

§1-1 andre avsnitt, tredje setning

"NKKs arbeid skal preges av frivillighet, demokrati, åpenhet, lojalitet, likeverd og beslutninger truffet på laveste rasjonelle nivå og nærmest mulig berørte interesser."

Denne paragrafen inneholder noen bærende prinsipper for organisasjonen og slik som det i ettertid viser seg at denne saken har blitt behandlet i løpet av RS-helgen (fra fredag kveld) så kan jeg ikke se at disse viktige prinsippene er lagt til grunn. Valgkomiteen ble aldri gjort kjent med (åpenhet) at noen kom til å fremsette et slikt forslag og ble sånn sett avskåret fra enhver mulighet til både å imøtegå dette på en behørig måte. Vi fikk aldri anledning til å forsvare eller trekke vårt forslag hvis vi skulle blitt overbevist om at det ville vært det mest korrekte. Hele RS ble gjennomført også alle valg, med unntak av valg av ny leder og et varamedlem i valgkomiteen uten at det ble fremsatt noen kritikk mot valgkomiteens forslag. Alle valg ble altså gjennomført, inkludert valget av ny nestleder i Appellutvalget, hvor altså komiteens forslag som danner hele grunnlaget for mistillitsforslaget, ble

gjennomført uten debatt eller noen kommentarer. (lojalitet) Under behandlingen av dagsorden ble det fremsatt forslag om å endre rekkefølgen på valgene slik at valgkomiteen skulle velges helt sist. Jeg anså rekkefølgene på valgene til å være uten betydning men en av representantene ba om en begrunnelse på hvorfor det var nødvendig å endre denne rekkefølgen og fikk da som svar fra forslagsstiller "derfor"!

Etter min vurdering strider gjennomføringen, hvis den var lovlig, mot lovens bærende prinsipper om "demokrati, åpenhet og lojalitet". og §3-3 siste setning "Fullstendig sakliste og nødvendige papirer må være sendt ut eller være tilgjengelig senest 1. oktober det år Representantskapsmøtet avholdes."

Dette bestrides ikke av noen og hele saklisten inkl. valgkomiteens forslag var altså kjent i god tid uten at det fremkom noen kommentarer i det offentlige. Ingen henvendte seg til valgkomiteen med noe spørsmål og ingen formel kritikk ble fremmet under godkjenningen av innkallingen. Innkallingen inneholdt følgelig alle saker som skulle og kunne behandles. og §3-4 d) "Behandle og fatte vedtak i alle saker som er ført opp på innkallingens dagsorden. Kun saker på dagsorden kan behandles. Endringsforslag til saker på dagsorden kan fremsettes under Representantskapsmøtet, dog ikke ved valg."

Mistillitsforlaget er en SAK og denne var ikke på dagsorden. Den skulle derfor med henvisning til lovene vært avvist. Ingen av representantene (utenom dem forslagsstiller ønsket å informere) hadde noe grunnlag for å vurdere saken. De ble sammen med valgkomiteen "tatt fullstendig på senga" i en SAK. Forslaget kan heller ikke anses som et endringsforslag og det kan ikke fremsettes endringsforslag ved valg. Den eneste måten en slik mistillit til valgkomiteen kunne blitt uttrykt på er følgene:

- Man kunne krevd å få protokollert at man er misfornøyd med valgkomiteens arbeid og begrunnet dette.
- Man kunne anmodet valgkomiteen om å stille sine plasser til disposisjon.
- Man kunne under godkjenning av innkallingen unnlatt å godkjenne denne på hele punktet valg eller eksplisitt på et punkt.

Konsekvensen kunne blitt et ekstraordinært RS med SAK om mistillit til valgkomiteen og så valg av ny. Men både det ekstraordinære og årets RS ville blitt gjennomført etter lovene.

Skulle man mot formodning anerkjenne at årets RS ble gjennomført etter klubbens lover har man samtidig laget presedens for at en gruppering av medlemmer, representanter osv. som har funnet ut at grupperingen har flertall i en hvilken som helst klubb, region, forbund osv. under gjennomføringen av generalforsamlinger, års- og representantskapsmøter kan tvinge gjennom vedtak foreslått "over bordet" og med benkeforslag i hvilken som helst sak og helt uten at disse har grunnlag i klubbens lover. I praksis trenger man ikke lenger lover, bare flertall. Men det er vel nettopp for å forhindre slikt at man har lover og ikke minst strenge krav for å få lovendringer vedtatt.

Finnes det noe jeg ikke ser i klubbens lover eller finnes det noe annen rettspraksis som NKK må følge og som kan tillate/forsvare en praksis slik som beskrevet over vil jeg selvfølgelig akseptere dette. Hvis min fortolkning er i samsvar med tolkingen til Lovkomiteen så er Lovkomiteens tolkning etter

klubbens lover § 6-1 siste setning bindende.

Mistillitsforslaget kunne ikke vært fremsatt og skulle vært avvist med bakgrunn i klubbens lover. På bakgrunn av dette må Hovedstyret derfor innkalle til ekstraordinært RS med dette som eneste sak. Alternativet er å vurdere realiteten i denne saken til årets RS slik:

Valgkomiteen hadde fremmet et forslag til leder og til varamedlem i valgkomiteen. Det forelå ingen motkandidater og det er ikke mulig å kreve skriftlig valg ved personvalg. Disse ville derfor blitt valgt og det tror jeg også at alle vil anerkjenne. Videre var de to medlemmene i valgkomiteen IKKE på valg i år. Valgkomiteen består følgelig av nyvalgt leder, to medlemmer som ikke var på valg og et gjenvalgt varamedlem.

Det kan ikke være slik at "kjøttvekta" trumfer lovene selv om man gjerne vil bli kvitt noen man ikke liker eller har et sterkt behov for å få demonstrert egen makt. Klubbens lover bør holdes høyt og være retningsgivende for alt arbeid både i NKK og i alle klubbene. Noen har forledet klubbens høyeste organ, Representantskapsmøtet, til å begå et overlagt brudd på klubbens lover. Hvilke konsekvenser en slik handling bør/må få må det bli opp til andre å vurdere".

I e-post den 26 november har Grundetjern kommet med en ytterligere anførsel om inhabilitet i saken mot to navngitte personer. I den forbindelse er anført:

"Etter RS blir jeg gjort oppmerksomme på at noen, innenfor NKKs valgte og oppnevnte organisasjonsledd, nok strekker sin egen habiliteten vel langt. Så langt, at bare med dette som grunnlag burde alle saker rundt mistillit til Valgkomiteen vært avvist på årets RS. Men det ville selvfølgelig forutsatt at RS var kjent med det som følger videre i denne e-posten.

Det er et uomtvistelig faktum at følgende saksbehandling er gjennomført og vedtatt i flere organisasjonsledd. Spørsmålet til slutt blir om ikke Kjell Enberget (Kjell) og Tore Paulshus (Tore) var inhabil når ting rundt "Sølvhundsaken" blir behandlet i FKF styret?

Når en leser Appellutvalget (AU) og Hovedstyret (HS) sine referater så trer Petter Elvestad (Petter) konsekvent ut av HS og AU da han er inhabil i saken etter å først ha behandlet den i Fagkomiteen for Høyfjell og Lavlandsprøver. Kjell har behandlet saken i NKKs Jakthundkomitee (NJK) og Tore har hatt saken i Kontrollkomiteen. At Petter Elvestad er inhabil i andre organer når han har behandlet "Sølvhundsaken" først i Fagkomiteen for høyfjell og Lavlandsprøver setter presedens, Petter sitter i HS som er det høyeste valgte NKK organet. (Er vel ikke presedens men vanlig saksbehandlingsprosedyre å melde seg inhabil hvis en har behandlet samme saken i et annet organ i samme organisasjon). Petter sitter i Fagkomiteer (FK) er delegert til FKF: Fuglehundklubbenes FK for høyfjell- og lavlandsprøver. Se evt. Sakspapirer Fuglehundtinget 2015, . NJK har valgt å sende en sak videre til NKKs disiplinærkomitee for videre vurdering. Dette er "Sølvhundsaken". Komiteen har hatt enstemmig innstilling i alle saker som er behandlet i 2014 Petter har meldt seg inhabil når "Sølvhundsaken" har vært behandlet i AU og HS:

. AU-Sak 2015/14 Anker fra Hovedstyret og Jakthundkomiteen over DK-Sak 15/2014 . HS Sak 60/2015.

Kjell har behandlet "Sølvhundsaken" i NKKs jakthundkomité:

. Protokoll 24.11.14 Sak 40/14 Rapport på deltaker prøve 51-14037, «Sølvhundprøven»

. Protokoll 05.05.2015 Sak 16/15

Kjell behandlet også "Sølvhundsaken" i FKF

. Sak 43/15: FKF's ønske om partskrav overfor NKKs Disiplinærkomite

. Sak 126/15: NKK RS 2015

. Sak 131/15: NKK RS 2015 I denne saken så hadde utfallet blitt annerledes hvis Kjell og Tore hadde meldt seg inhabil da det var dissens, med protokoll tilførsel.

En ser at Kjell behandlet "Sølvhundsaken" først i NKKs jakthundkomité og han er dermed inhabil i alle andre organ han sitter i når denne saken behandles. Sakene som Kjell og Tore har behandlet i andre organer enn Jakthundkomiteen og Kontrollkomiteen må kjennes ugyldig. Det må vurderes om det er påkrevd å kalles inn til et ekstraordinært RS da de hadde behandlet "Sølvhundsaken" i FKF styret og under RS, samt at det var Kjell som fremmet mistillit forslaget mot valgkomiteen. En kan altså lese av ovenstående at Petter Elvestad har behandlet denne saken slik denne burde vært behandlet i forhold til vurdering av habilitet. For oss fremstår det som noe merkelig at de andre har valgt å behandle og avgjøre samme sak i flere organisasjonsledd.

For meg det prinsippene rundt habilitet som er det helt vesentlige å få satt i system og det er åpenbart at Lovkomiteen har en stor oppgave i forbindelse med dette når NKKs lover nå skal revideres. Etter min oppfatning er det en klar fordel at dette tas inn i lovene men det burde vært unødvendig da det finnes forvaltningsmessig praksis på dette området som det skulle være enkelt å følge. Sølvhundsaken som det refereres til ovenfor regner jeg med at nå har blitt godt kjent for de fleste, men det var altså denne saken som var den direkte årsaken til mistillitsforslaget mot VK, i og med at vi altså hadde forslag på advokaten til en av partene i denne saken. I vurderingen av habilitet vil det faktiske innholdet i denne saken være uten betydning.

Jeg ber derfor Lovkomiteen om også å vurdere habiliteten til Kjell Enberget og Tore Paulshus i denne/disse sakene. Min oppfatning er at det er begått klare brudd på innarbeidet praksis fra tidligere i NKKs organisasjon ved vurderingen av habilitet. Denne praksis er dokumentert ovenfor gjennom behandlingen av denne saken fra Petter Elvestad. Jeg kan derfor ikke se det på annen måte enn at dette bør få noen konsekvenser for de vedtak som er fattet i flere organisasjonsledd.

Alle henvisninger til saker ovenfor viser til publiserte, offentlig, tilgjengelige referater fra de forskjellige org.ledd."

2. Lovkomiteen ser slik på saken:

a) Lovkomiteens kompetanse

Det første spørsmål i saken er om Lovkomiteen kan behandle saken etter NKKs lover § 6 – 1.

Etter bestemmelsen må en henvendelse til komiteen komme fra en særkomite eller et kompetent organ innen NKK-systemet. Det er naturlig å knytte denne kompetansen til den eksisterende og valgte komite på siste RS, dersom denne er lovlig valgt, og ikke til den komite som ble avsatt på RS. Her er det sentrale spørsmål om den nye valgkomite er rettmessig valgt på siste RS. Dersom den avsatte valgkomite – som her – mener at vedtaket er basert på en uriktig lovanvendelse, kan dette være et moment som bør tilsi at Lovkomiteen kan uttale seg om lovligheten av vedtaket. Sagt på annen måte, dersom RS vedtak om å avsette er gyldig, kan den avgått valgkomite ikke bringe saken inn for Lovkomiteen. Lovkomiteen må derfor uansett ta stilling til om VK ble lovlig og gyldig avsatt. Av den grunn og av hensyn til sakens store interesse i hundenorge og dens prinsipielle side, er Lovkomiteen kommet til at den vil avgi uttalelse i saken.

b) Inhabilitetsinnsigelsen

Inhabilitetsinnsigelsen mot to navngitte personer kan etter Lovkomiteens mening ikke føre frem. For det første er spørsmålet om å fjerne valgkomiteen en helt annen sak enn den tidligere omtalte disiplinærsak. Selv om disse to nevnte personer tidligere har hatt befattning med sakskomplekset innenfor NKKs organer, kan det ikke stilles spesielle krav til habilitet på RS. En person kan eksempelvis stemme på seg selv ved valg og mot et forslag om eksklusjon av seg selv på generalforsamling/RS. At vedkommende har deltatt i forberedelsen av den sak det gjelder på et lavere nivå, f.eks på styrenivå eller innenfor en særkomite, medfører heller ikke inhabilitet. Dette følger av sikker foreningsrett.

c) Mistillitsforslaget

På RS ble det først stemt over et mistillitsforslag mot hele valgkomiteen, både de som var på valg og ikke på valg. Dette ble vedtatt. Da oppsto den spesielle situasjon at NKK sto uten valgkomite, og det ble deretter valgt en helt ny komite ved benkeforslag.

Når det først gjelder en generalforsamlings (RS) adgang til å avsette (fjerne) en komite eller enkelte av dens medlemmer, uttales om dette i Geir Woxholths Foreningsrett s. 208 følgende:

” Medmindre det motsatte skulle følge av vedtektene, gjelder som en generell regel at generalforsamlingen alltid har myndighet til å avsette styret eller styremedlem, sml aksjeloven § 8 – 3 første ledd tredje punktum og selskapsloven § 2 – 19 første ledd første punktum. Selv en vedtektsfestet begrensning av avsettelsesmyndigheten må tolkes slik at det likevel vil være adgang til å gå til et slikt skritt hvor det foreligger vesentlig mislighold av styrevervet. At styret er valgt på åremål, begrenser ikke adgangen til avsettelse. Det krever heller ikke at materielle vilkår må være oppfylt, f eks at det foreligger vesentlig mislighold av styrevervet, straffbare forhold e l. Generalforsamlingen står med andre ord fullstendig fritt i spørsmålet. Dette får den konsekvens at beslutning om avsettelse ikke forutsetter noen formell begrunnelse. Et medlem av et forbund ”truer” f eks med å melde seg ut hvis ikke styret fjernes.”

Av sitatet fremgår derfor at en generalforsamling har kompetanse til å avsette styret eller styremedlemmer uten at det endog foreligger klanderverdige forhold hos den/de enkelte styremedlemmer. Det som er uttalt ovenfor om styret, må også gjelde for en valgkomite og medlemmer av denne. Prinsippet gjelder også uavhengig av om vedkommende tillitsvalgt er på valg eller ikke.

Som det fremgår av sitatet kan man fravike en slik avsettelsesadgang i en organisasjons vedtekter eller lover. Dette forutsetter imidlertid at det foreligger en klar hjemmel for dette. RS er NKKs øverste organ. Det er RS som skal velge styret og de øvrige tillitspersoner ved valg. RS sin kompetanse til å velge styre og medlemmer av de øvrige komiteer, må sees i sammenheng med forsamlingens korresponderende myndighet til å avsette (fjerne) styret eller en komite eller medlemmer av disse. Ellers blir det ingen sammenheng i rettssystemet. NKKs lover § 3 – 4 bokstav d) sier at RS bare kan behandle saker oppført på dagsorden, unntatt endringsforslag. Denne bestemmelse kan ikke forstås slik at den utelukker mistillitsforslag på RS.

I mangel av en klar lovbestemmelse som tilsier det motsatte, er Lovkomiteen kommet til at RS kunne avsette valgkomiteen.

Konklusjonen var dermed at NKK sto uten en valgkomite. Det neste spørsmålet blir derfor om denne kunne velges på RS uten at valget hadde vært forberedt på sedvanlig måte.

Hovedregelen er som klager har pekt på lovene § 3 – 4 d) hvor RS kan :

«Behandle og fatte vedtak i alle saker som er ført opp på innkallingens dagsorden. Kun saker på dagsorden kan behandles. Endringsforslag til saker på dagsorden kan fremsettes under Representantskapsmøtet, dog ikke ved valg».

Imidlertid finnes en slik unntaksbestemmelse inntatt i NKKs lover § 3 -4 siste ledd som uttaler følgende:

”Oppretter Representantskapsmøtet ved lovendring nye organer/tillitsverv eller det ikke foreligger kandidater til ledige tillitsverv, kan Representantskapsmøtet i samme møte velge tillitspersoner til nyopprettede eller ledige verv uten at forslag på kandidater har vært fremmet på fastsatt måte.”

Som det fremgår kan RS i unntakstilfeller velge personer til tillitsvalg uten at disse har vært foreslått på vanlig måte. I lovforarbeidene til bestemmelsen er det gitt nærmere retningslinjer for anvendelsen av lovbestemmelsen. Her uttales på side 39 følgende:

”Lovkomiteen har videre foreslått justeringer for det spesielle tilfellet at man kan komme i en situasjon hvor man ikke har hatt tid/anledning til å forberede seg på vanlig måte. Hvis eks noen trekker seg under RS eller blir kastet, bør det foreligge mulighet for benkeforslag slik at man eksempelvis slipper ekstraordinært RS på grunn av en person. Vi har åpnet for at HS kan utnevne mellom RS, men om det allerede på RS er klart at det blir et tomrom, kan det være bedre at RS vedtar etter benkeforslag enn at HS utnevner – valget blir da opp til RS.”

Som det fremgår er det gitt anledning til å fremme benkeforslag dersom en eller flere personer blir ”kastet”. Dette er begrunnet i rent praktiske hensyn. Alternativet ville ha vært å innkalle til et ekstraordinært RS, eller at HS hadde utnevnt den nye komiteen.

Vedtaket som ble fattet på siste RS hvor NKKs valgkomite ble avsatt er gyldig. Om dette er en hensiktsmessig fremgangsmåte på et RS, er ikke opp til Lovkomiteen å avgjøre.

3. Konklusjon:

RS sitt vedtak på Representantskapsmøtet 8. november 2015 hvor NKKs valgkomite ble avsatt er gyldig.

Uttalelsen er enstemmig.

27.11.2015

Jan Terje Bårseth

Anne Cathrine Frøstrup

Kirsten Svendsen